

ERDÉLYI HÍRADÓ

Kedden, Augustus' 11-dikén, 1829

Columbia és Peru — Nagybritannia — Frantziaország — Belgaország — Tsehország — Svédország
Muszkaország — Két Sicilia — Törökország — Magyarország — Hartzmező — Külömbfélék.

Columbia és Péru

Jamaicai Journalok szerint, melyek jún. 10-dikéig szóllanak, megbizonyosodott az a' repdeső hír, hogy a' péruai Congress nem hagyta-helybe a' békesség-alkut Columbiával. Újra elkezdették az ellenségeskedést, és Guayaquil mellett esett egy össze-tsapás, mely Columbiának kedvezőleg ment-végbe. Bolívar megérkezett Bogotába és az északi tartományokat akarja meglátogatni, minekelőtte a' hadsereghez menne Péru ellen. Magános levelek szerint, a' columbiai hadsereg parantsolától vettj a' Péru-ruba-betsapásra.

Nagybritannia

Tanúság a' Prokátoroknak. — Irlandban tsudálkoztak azon egy-kisség, hogy Beresford Lord, mihelyt meghalotta hogy V. Stuart Úrnak a' helye a' Parlamentben megürült, mindjárt ajánlotta magát választandó kándidátusnak a' waterfordi Grófságban, amaz esmeretes Shiel-t vette-fel törvénytanátsósának, 's ez, felvállalta azt a' Hivatalt. De az ang. Híradók, semmi tsudálkozásravalót sem találnak ebben, 's oda útalnak, hogy Brougham és Denman Urak (híres két Prokurator), politikai tekintetben, egyformán értenek; még is elég-gyakran állanak-fel egymás-ellen — mint külömböző Felek' Advocatusai. "Ha a' Prokator, politikai vélemény-külömbség miatt, elvonná segedelmét cliensétől; ez,

nem tsak a' törvényszéket indítaná szakadásra, hanem még, némelytől, tsupán-tsak azért, hogy politikai vélekedéssel bír, elvonná az, a' jótéteményét, hogy nagyobb talentumát fordítsa neki segedelmére.

Egy Tiszt, Mauritiuson, egy tsaknem hihetetlen tudósítást teszen, mártz. 4-dikéről, egy szörnyű szélvészről, mely a' Bourbon szigeten dühösködött. Egy 40 tonne terhű hajót felvett a' szél a' rakodó helyből, és által-hajította azt a' vámházon. Azonkívül még, 20 hajó vesztett abban el, és 126 ember halt-meg. Minden tzúkor- és kávé-plántaság semmivé lett.

A' napokban botsátottak-le Woolwichban egy, 200 ló-erővel bíró gőzhajót a' műhelyről, Columbia nevezetűt, mely a' Hattyú-foljóvíz mellett fekvő új telep' számára készült.

A' Courier szerint, a' belga Király, Wilhelm, letette a' nyakáról a' neki ajánlott, Anglia és az Eggy. Státusok között régólta fenn-forgó határszéli versengés' ítélő-bírói eligazítását.

Kezd most kijönni Londonban egy heti írás: "a general news paper and journal of literature" még-nagyobb formában mint az Atlas. A' hossza 5 talpnyi, szélessége 5.1/2 talp, 's van benne 32 folio-hasáb; mely annyit teszen, mint egy 800 lapu (paginájú) octav-könyv. Egy Numerusnak az ára 1 Shilling.

Frantziaország

Az alsó Kamara' júl. 5-edikai ülésében a' tengeri erő' budgetja forogván szóban, melyből Labbey de Pompier Úr 1 milliót kíván lehúzatni, az idősb Dupin Úr ellent-állott, mondván: "Frantziaországnak mindenmódon betsületet érdemlő tengeri erejének kell lenni; de, még-sem kell neki nagyon elhinni magát. Anglia, hatalmas ugyan, de nem megsérthetetlen, és alkalmasint vigyázna a' mai időben ára, ha megtámodjon-é bennünket vagy ne. Azok az idők, mellyekben az, az ő' Írói által, a' mare clausum-ot kihirdettette, elmúltak. "Tengeri erő nélkül, ú.m. a' Beszélő, nem ditsekedhattünk volna amaz emlékezetes győzdelemmel Navarinnal, mely tsak a' szánakozásra méltó Ministerium' rovására esik, mivel' előre-nem látható volt, és másutt, tsupántsak azért kapta az émejgős (untoward) eset tóldalék-névét, mivel' abban, a' szerzett ditsőség' legnagyobb része a' frantzia zászlót illeti."

Nem-régiben a' frantzia alsó Kamarában, midőn a' munkához fogtak volna, alig volt a' Kamarában 50 ember (440 egynehány teljes száma helyett). Nagy nevetést okozott tehát az, midőn Viennet Úr beszélleni kezdvén, történetből így találta kezdeni beszédét. "Uraim, Senki-sints ebben a' Kamarában, a' ki 'sat. — Kibotsátkozott ez a' Beszélő a' tengeri dolgokbeli sok visszaélések felett; nevezetesen, lefestette az Admiralitás-Tanáts' éppen oly' haszontalan-vóltát, valamint a' Fő-badi-Tanátsét. Feleslegi Hivatalokat találnak ki, hogy feleslegi embereknek Tisztséget adjanak (ilyen az a' sok sinecure), 's inkább ordonnance-ok által országolnak, mely igen könnyen és tetszés szerént megy', mint-sem éretten meggon-

dolt törvények által. Szemre-hánnya a' hadi-hajókon uralkodó pompázást, mely azelőtt nem volt úgy. Derék Tisztek nélkül szűkölködik, úgymond, a' tengerierő; Fő-tisztje ellenben több van, mint a' bány a' liniahajó; és nagyobb része nem látta a' tengert 37 esztendő-ólta. — A' tengeri Minister megvallotta hogy, vannak némely vissza-élések; de azok, már az ő' hivatalba-lépése előtt megváltak. A' hajóbeli drága bútorokra, mellyek között 276 frankos kanapék, 59.3/4 frankos magános székek is vannak, azt mondja, hogy az angl. hadihajókon még sokkal nagyobb pompa uralkodik. Hogy pedig megmutassa a' frantzia tengeri Tisztek' legkevesebb 'söldjokat; ezt a' következő rövid tablát adá-elő bizonyosság-tükörül: —

Angl.	Holl.	Muszk.	Eggy.	St. Fran.
V. Adm.	36000.	38000.	18000
C. Adm.	27000.	24250.	12000
H. Kap.	12911.	17200.	10920 fr.	7120 fr. 6000
Freg. K.	7175	5450	4740	4212 4000

A' mi az élelempénzt illeti: most 100 esztendeje, egy V. Adm., kapott napjában 150 frankot, most 60-t, a' Kapit., azelőtt, 40-t, most 20-at 'sat. — Humann Ur röviden felforgatta a' Minister' állítását, mondván: 15 esztendő-ólta, a' tengeri dolgok' költsége, 59, 700 000-ról 65 millióra nevededett. Frantziaország, vóltaképpen continentalis Hatalom; nem kell neki kereskedéséhez retentő hajósereg. A' környületek' hatalma 's a' megvilágosodás' kapaszkodása, helyre fogja ütni a' tengeren a' szabadságot, 's véget-vet azon törvényes tengeri tolvajságnak, mellyet tengeri-jus névvel szoktak felpiperézni (igen jól van!). Az Eggy. Státusok, tsupán-tsak 3 állásnál (közép-tenger, déli tenger, áfrikai tengerpartok) nagyobb kiterjedést tudtak szerezni kereskedéseknek, mint-sem mi a' miénknek. Többféle költségek' el-

húzásának javallása után, feláll Viennet Ur: "A' tengeri Minister' extemporaneus (improvisirt, Stegereif, hasból jött, készületeen) beszéde, úgymond, tündöklő vala, behatott az a' Gyűlésre, én, magam is tsudáltam azt. Hanem, intéssül vehetik azt, az én' kollégáim közöttül azok, kik a' kormányozás' valamiféle vissza-élését, talán meg akarják támodni, hogy t. i. Beszédjeket, senkinek se olvassák-el előre harmad-nappal (szörnyű nevetés. Minden ember a' bal-centrum' alsó padjára néz). Sok szép igazságokat lökött még elő ez a' Viennet Ur; de, még is tsak bevették a' Biztosság' javallattját.

A' Messenger és Gazette, mindenik árol beszéll, hogy Don Mig. a' 5 Státust egybe akarná hívni, hogy velek a' maga' meghatározását, D. Mariával leendő házassága eránt, megerősíttesse. — Labretomiére Ur, mihelyt Toulonba érkezett, mindjárt elindult a' Provence líniahajón, egy briggel együtt, Algier-felé. Öt bombarde és más hajók, melylyek még nem voltak készen, kevés napmúlva utánna indulnának. Nem gondolják hogy az algieri Dey bevárná a' bombizást.

Az Aviso de la Mediterranée azt mondja: "A' Syrából jött utolsó levelek, jelentik, — Capodistrias Gróf által adta a' Panhellenionnak az utolsó londoni Protokollt, 's a' mellett kinyilatkozattá, hogy inkább hagyná a' kezét elvágatni, mint-sem ezt a' Protokollt megesmérni és alá-írni. Attól is igen távol van az Elölülöl, hogy a' britanuus Gen. Konzul' követelésének — sok várak előtt kirendelt berekesztéseket megszorítani — engedjen; sőt inkább, a' görög Státus' hajóinak megparantsolta, hogy a' berekesztést, ennek egész kiterjedésében végre-hajtsák. Azon esetre, hogy

az áng. hajók erővel akarnak annak el-lent-állani, parantsolatot adott a' görög Kapitányoknak, — a' zászlókat bevonnai, és magokat inkább rabságba vetni, mintsem a' természeti jusról, mellyel a' Görögök bírnak, lemondani. A' Courier français szerént, a' volt a' híre, hogy Royer-Collard Ur, ki akarja magát húzni az alsó Kamarából: de úgy-láttzik, hogy a' tisztelt Követ, tsak azon meghatározását értette mondásán, hogy az Elölülöléséget nem veszi többé magára. Azomban, azzal biztattjuk magunkat, hogy, ha egynehány hónapi nyúgodalom után egészsége meger ssodik, az ő' hazaszeretete semmi kifogást nem fog többé találni, hogy a' buzgó kérésnek ne engedne. Aignan és Louvigny Urak is — mindenik a' legkülső balról — elvégezték volt, hogy az Argenon' és Chauvelin' példáját követik; de ismét halasztották végre-hajtását.

Belga ország

Jul. 1. napján (a' rendes szokás 14-dike) érkezett-meg az első Heringhalász, 16.1/3 tonna heringel Vlaardingben. A' szokott ajándékokat mindjárt elküldötték Öfgének, a' Királynak, az Oranje-Printznek, Friedrich Printznek és a' nagy Tisztviselőknek. Ara, eladták a' heringet tonnáját 700 forinton (per 50 tsász. kr.). A' hollandus hajóserég, mely az idén heringfogásra kiment, 129 hajóból áll. — De hogy az ajándékot nem említi — a' prémiumot, — a' mellyet az ilyen első Heringhalász szokott kapni! —

Tsehország

Hosszason írják most le a' mi' tsászári birodalombeli Híradóink ama' tavaj kezdődött tsehországi vasút' tsinalása' módját, melyben az a' három volt különböző, más országokbeli vasútak' készítése' módjától, hogy az, fa helye tt, kőászkon fekszik; másodsor, nem vert,

hanem öntött vasból van; utólszor, nem törődnek egyenes menetelén a' hegyvölgyön, hogy sok drága töltés-vésést ne kelljen tenni, hanem, kígyóson vizsik azt, gyenge lejtővel, mint Svájtban és Savoyeban a' közönségesen készült utak vannak. A' két első mód, jó, helylyes planum mellett; de az utolsó ellen sok helyes nehésséget lehetne felhordani: St. Bernádról, például, Aostaig, egy jó vasút 5 -- 6-annyi hosszáságu is lenne, mint a' mekkora a' mathesisi távolság, 'sat.

Svédország

Egy-értelmű tudósítások szerint, mellyek ezen országból mindenfelől jönnek, egészen rossz terméstől lehet félni; tsak az őszi vetés ígér itt-ott közepeszerű aratást. Christianiában oly' rendkívülvaló forróság van, hogy kéntelenek voltak a' komédia' kezdetét (a' svéd hol kezdi a' világi boldogság' rechnungját) kéntelenítették nyóltzadfél órára tenni. Stockholmban is 29, 50 gradusra lépett némely napokon a' meleg, és — Spanyolországban, 4 -- 5 fontos jegessők járnak. Nem ok nélkül beszélt Ovid — fieri quae posse negebat.

Muszkaoország

A' Ministeri Biztosság' beadott javallattjára, megparantsolta ÖFge a' Tsászár, kogy Friedeburg Collegium-Tanátos Doctor Urnak, és Hellermann idegennek, szabad legyen Muszkaországban a' dadogást gyógyítani. Ezen hiba' orvoslása' módjának feltalálásaért, mindegyiknek 10,000 rubelt ajándékoznának a' mindennel-köz orvosi cassából, és Hellermann idegennek, a' dadogók' gyógyításához feltalált mív' készítésre 6 esztendei privilegiumot.

A' muszka Invalide (Híradó), júl. 1-sőjén. a' Courier de Smyrne' hibás feladása' megigazításául a' fekete-tengeri

muszka hajóseregről, az itt következő Listát hozza-fel, azon hajósereg' Fővezérének, e' foljó eszt. elején beadott számadásából: "Liniahajók 1) 2) Páris és Ferentz Tsászár 100 ágyúsok; 3) 4) Mária Tsászárné és Tscheszma 74 ágyúsok; 5) Panteleimon 80 ágyús; 6) 7) 8) és 9) Pimen, Északi Sas, Parmen és Chryso-stumus János (Zlatust Johannes) 74 ágyúsok; 10) 11) 12) Tenedos, Archipelagus, Eriwan 60 ágyúsok; 13) Anap (84 ágyúja fog lenni); 14) Liniahajó Skory (a' sebess) tábori ispotálj lessz. — Fregatte-k: 1) 2) 3) és 4) Eustaphij, Flora, Pospeschny (a' sebess) és Standarte 44 ágyúsok; 5) Raphael 56 ágyús (mellyet a' Törökök elvettek). — Diana sloop 28 ágyús; Jason korvette 23 ágyús. — Briggek: 1) 2) 3) Merkur (mellyet, tsatázása után 18 ágyúsna írtak), Pegasus és Orpheus 20 ágyúsok; Ganymedes 18, és 5) Mingrelien 15 ágyúsok. — Brigantin-ok: Narcissus és Elisabeth 10 ágyúsok. — Spooner-ek: Sebastopol 14, Gonetz (Kurír) 12 ágyúsok. — Lugger-ek: Széles, Méjj és Nyil 10 ágyúsok. — Galeere-k: Falke (Sokol), Filemile (Solovej) és Fetske 10 ágyúsok. — Mindezen hajókon és hajótskákon, van mindössze 1496 ágyú. — Ezeken kívül, van most a' hajóseregnél a' fekete-tengeren, 43 bombarde-hajó, 3 Yacht, 2 Paketboot és 16 szállítóhajó, mellyeknek ágyúszámát nem tudjuk. Hanem mind együtt, a' feljebb mondott hajókkal és hajókázó eszközökkel, áll a' mi fekete-tengeri hajóseregünk 60 zászlóból (Flamme, Wimpel: két águ hosszú lobogóju, jeladó és paráde-hajó-zászló).

Pétervár, júl. 14. — Tegnap in-neplették itt Alexandra Tsászárné ÖFge' születése' napját a' fejedelmilak' minden templomában, illendő istentisztelettel és buzgó haláadó imádságokkal, az egész

város öröm-mozgásban volt. Még jobban nevedezett pedig a' vígság, midőn a' győzedelem-tudósítás: "Silistria megadta magát!" egyszerre kihirdettetett, és szájról-szájra repült. Esteli szürkületkor (alkonyodáskor) elkezdődött a' város' kivilágosítása, 's a' Krestowsky szigeten egy igen pompás tűzmesterség égett-el. A' város' minden úttája tündöklő módon világosítottatott-ki. — Silistria' esetének jelentése mellett, Tiflisből is tudósítás érkezett egy újj győzedelem-felől, melyet Murawieff és Burzoff Gen. Májorok' egyesült szakasszai, jún. 14-edikén, jóforma tsoport török katonaságon, mely a' potskotti hegy-vákányban gyült-össze. Az ellenség elvesztette gazdag táborát, mellyet erőszakkal vettek a' miéink-el, jó számú ágyú- és élelembeli gyűjteményét, 400 fogójá lett emberét, 5 zászlóját és minden ágyúit. Mintegy 1200 Török esett-el: egész erejek 15000 emberből állott. A' mi' veszteségünk, kevés. Ezen ütközet' környületei miatt nek még tudva (nec te culpaveris ipse). Paskewits Gróf, Kars-ban volt még; de ahhoz készült, hogy a' Seraskiert, magát támogja-meg, ki mintegy 50,000 emberrel, csak mintegy 60 werstnyire (7--8 mérföldnyire) van azon vártól. — A' mi' Híradóink az ÖFge' utazását írják-le; de a' mi az Erd. Híradót ismét nem érdekli.

Az esmeretes Merkúr brigg' Tisztei, kik az ő hallatlan bajnoksággokért a' tudvalévő tsatában 2 török liniahajó ellen, fgs. engedelmet nyertek ára, hogy kiki saját tüzimere mellé egy pisztolt metzessen; minthogy e' volt az a' fegyver, mellyet ők hőségi magok-elszánására választottak. — Jún. 10-edikén éjjélben érkezett-meg Chosrew-Mirsa persiai Printz (az Abbas-Mirsa' fija) tífisi úttjából Pétervár-felé, Wladikaw-

kask várába; 12 werstnyire küldöttek elébe tisztelet-öröket; nagy tisztelettel fogadták ötöt a' főbb Tisztek. Más nap' reggel megvizsgálatta a' tetőkről a' nagyméltóságú utazó azon pittoresk vidéket, mely a' Kaukásusnak ezen pitvarát formálja. Jún. 12-ödikén, mint a' Persák' Kurban-Bairam' innepén, magához bocsátotta Chosrew-Mirsa udvarlásra az ő kíséreit. Ott mulatása alatt, minden este a' regiment' musikája játtzott a' Printz' ablaka alatt. Jún. 14-edikén, reggeli 8 órakor indult ŐMagassága tovább, minnekutánna a' Commendánsnak szíves vendégszeretét megköszönte volna.

Két Sicilia

Capozzoli 5 testvért és Rossi-t, kivégezték a' vesztő-helljen. Az utolsó 1824-olta el volt zárva. A' 3 első fegyveres tsoportokat vezérelvén 1828-ban Salerno' vidékén, ezek előtt kiáltották-ki a' frantzia konstitúziót, utóbb Corsikába szöktek; de félyén hogy onnan kiadják, vissza mentek hazájokba s itt, meglepven őket egy házbau, Perito-faluban, a' Vallo-Districtusban, a' Gens d' armerie, 4 órai védelmezés után, megfogta. Ezeket is Carretto Marsal íteltette-meg. A' hadi törvényszék jún. 25-dikán ítélte ezeket: Donato Capozzoli 40 esztendő, Patrizio Capozzoli 39 eszt., Dominico Capozzoli 28 eszt. és Pasquale Rossi 25 esztendő, halálra; melyre azokat, jún. 27-dikén agyon lövöldözték Palinuro-ban.

Törökország

Az angl. kir. Követ Robert Gordon Úr belép ő-audentiája a' Nagyvezír Kaimakamjához, olyan pompás volt, mint mikor Ribeaupierre muszka Követ Úr az akermani alkudozáskor a' Portánál tiszteletben volt; de ezt a' pompát környületesen ide leírni szükségtelen volna, mert semmit-sem tanulhatni belőlle.

Konst. polj, júl. 10. — A' muszka tsászári Státustanátsos Fonton Úr megjelenése a' Nagyvezír fő-szállásán, Sumlában, nem sokára az ezen város szomszédtságában a' múlt hónapban történt verekedések után, — a' Porta-tolmáts Isák-Effendi' hirtelen elküldtetése ama' főszállásra, még az akermani tanátskozásnál megbízott elébbi teljes hatalmu Hadi Effendi' vissza-hívattatása is a' számkivetésből, 's ennek megérkezése a' fővárosban, minden további hadi híreknek egészen kinn-maradása mellett, helyet adtak azon reménységnek, hogy a' háború' folytatása, barátságos meg-eggyezés által, végebe-szakadna. Az ez eránt elkezdett alkudozások-felől sok mindent beszélnék, mellyek egymást felforgatják. Némelylek azt erősítik, hogy már is félbe-szakadt volna ez a' szent szándék; mások, ellenkezőt beszélnek: azomban, szakadatlanul folytatta a' Porta a' hadi készüléteket. — Sumla' berekesztéséről a' Muszka' által, 's ezeknek a' Hémuson által-menetelekről, nem szólnak még más Híradók.

Magyarország

Debretzenből írják aug. 5-dikéről, hogy ott azon hónap' 5-dikére viradóra ismét földrengés volt. — Ugyanezt érezték Kološváron, Somlyón, Várad' vidékén, 's másutt, ugyanakkor.

Hartz mező

Silistria' megvételenek környületes leírása. — Júl. 9. Azon naptól-fogva, midőn az ostromlottakkal a' kulevtsai útközet' következéseit közölték, alkudozáshoz fogtak, de ismét mindjárt félbe-szakasztották, mivel' a' várvéd nem akarta magát hadi fogságba adni. — Fojtatták tehát az ostromló munkát, és a' katonák' buzgósága által, a' szünteleni és ezen esztendőszakban rendkívül ritka esső ellenére is, közel vitték azt, a' tél-

hoz. Minthogy a' megtámadott homlok árka el volt foglalva, haszonra fordították ezt a' környületet, hogy az escarpe (külső várbéllés) alá minát vigyenek, 's ilyen módon egynehány széles rést nyissanak az 5 és 6-dik hátya' curtinájába 's ennek szembe. Ugyanez alatt egynehány ágyúpadot állítottak-fel 13 ágyúkkal, a' rés' lövöldözésére. A' mi' katonaságaink berohanáshoz készültek, midőn a' 5 lófarku Basák Hadschi Achmet Seráskier és Várkommendans, kollegájával Serd Mahmuddal együtt, Krasowsky Generált kérték, hogy az alkudozást ismét kezdenék-el. A' Gen. ráállott; de azon feltétel alatt, hogy a' munkák és ellenségeskedés meg ne szűnjenek; melyre a' Törökök kéntelenség-ből, ráállottak.

A' mohammedanus lakosok szabad elmenetelt nyertek, feleségeikkel és gyermekeikkel együtt; de a' várvéd fogójá lett. Az ostromlottak, annyira siettek, a' fenyegetődző rárohanás' elkerülésére 's úgy féltek tőlle hogy valami nem várt környület a' jún. 30-adikán kötött eggyesség' beteljesítését akadályozhatná, hogy Serd-Mahmud Basa, önkéntesen mint hadi fogoj, a' mi' táborunkba jött, a' capitulatio lelki-esméretes megőrzésének zálogául. Júl. 1. napján esteli 7 óraker ment-be Froloff Gen. Májor, 3 tsapatot veszérével, a' résen által, a' városba, és elfoglalta a' sántzokat és kapukat. 269 ágyú, közel 60 zászló, 15 fegyveres hajó jutottak a' mi' kezünkre. A' 8000 egészes és 1000 megbessedett és beteg emberből álló várvéd, melyhez 3 regendes gyalogság tartozott, kiket 2 Basa és a' Duna-hajósereg' Feje vezérlettek, lefektette fegyverét. A' Törökök saját vallások szerint, az ostromlás' ideje alatt 5000 ember esett-el. A' mi' veszteségünk, ugyanazon idő alatt, megyen

1200 emberre, hóltak és sebessek együtt.

Az ostrom' egész ideje alatt, a' kelemetlen időjárás, a' katonaság vidámságának és állhatatosságának a' legnagyobb akadályokat vetette ellenébe; még is mind jókedvű buzgósággal győzték ők azt meg. Siliustria' megvétele, már tsak magában is fontos lévén, főképpen az által lessz az azzá, hogy a' Fővezérnek, már most, van módja a' hadi munkák' kemény folytatásában, ha a' Porta' minden veszteségére, a' mellyet már szenvedett, nem ígyelve, az ő' ekkorigvaló kemény-nyakuságával, a' béke' jóvóltát még is eltaszítja magától.

K ü l ö m b f é l é k

A' Rajna' és Duna' egyberagasztásának a' plánuma, úgyláttzik, meg akar valóságosodni egy páriisi Actia-társaság által, mely a' dolgot illető országlószékektől, bizonyos feltételek alatt engedelmet nyerne ezen új víz-országút' építésére, és haszná-vételére 99 esztendeig (A' Társaságnak egy Agénsé [Stuttgartban tartózkodik egy idő-ólta). Az épenséges építés-rajz, nints még kidolgozva. De általjában, úgyláttzik, fundamentomúl, az itt következő képzelet volna: "A' Duna' hajókázhatóvá-tétele Ulmától-fogva, Tuttingenen által, a' Bádeni birtokig; Tsatorna-építés, a' Brieg', Briegach', a' Gutach' és több más apró hegyi patakok' vize' segedelmével, a' felső badeni Schwarwaldon által Villingen', St. Georg', Hornberg' és Hausach' vidékén a' Kinzig-ölgvény keresztül: 's úgy osztán hajókázhatóvá tenni a' Kinziget, mely Kehlnél a' Rajnába ömlik. A' dolgozba-kapás első része, a' Duna' hajókázhatóvá-tétele, hihető, legkönnyebb lessz; az utolsó, a' Kinzig' hajókázhatóvá-tétele, szintúgy nem teszen meggyőzhetetlen akadályt az útba. De a' Schwarwaldon keresztül húzandó tsatorna, egy

olyan hoc-opus, a' millyen hic-labor (jóforma hosszaságú úton, földalatti átmenetelnek is kell lennie, galeriákon), mellyet az elébbi időkben, végbe-vihetetlennek tartottak volna. De a' segéd-eszközöknél-fogva, mellyeket oly' sok új találmányok, a' legnehezebb próbatételek' végrehajtására, kezünkre-szolgáltatnak, nem lehet a' kedvező következésen felakadni, ha a' plánumot kiterjedt dologhoz-értéssel készítvén, a' végrehajtást derék emberekre bízzák, — pénz is mindég elegendő lessz egy ilyen költséges próbatételhez. — Soha, még a' Pericies' idejében sem nyargalt a' mesterségek' pallérozása nagyobb hirtelenséggel mint a' legközelebb múlt 40 esztendő alatt. — nem tsak ezen mostani közönséges tárgyra-nézve legyen mondva, hanem mindenre, a' mik mostanában az Európaiak és Észak-amerikai Eggy. Statusok által, egymást-érve elő-tűnnek. Nem messze vagyunk tőlle, hogy legalább ötleten valamit, a' földről a' földba fogunk (fognak), 's onnan vissza küldeni.

Az erzerumi Seraskier' Kiaja-ja' megverettetéséről. — A' Fővezér' rendelésénél-fogva, közelgetett Burzoff Gen. Májor, szakasszának egy részével a' potzkoffi méjji-úthoz, hogy az ellenséget, mely az adsari hozzá-férhetetlen hegyekben táborozott, oda tsalja, az alatt, míg Murawieff Gen. Májor Ardagan-ból ide nyomúl, azon szándékkal, hogy szakaszát lesbe helyeztesse, 's a' Törököket, hátok-megett támodja-meg. Ez az elmerajz, tökéletes kimenetellel koronáztatott-meg: — a' Törökök lebotsátkoztak a' hegyről, megtámodták a' Burzoff Gen. Májor' elő-seregét, mellyet Hoffman Obester vezérelvén, tsak 5 kompániából és 4 ágyúból állott; de mindazáltal, 5 óráig állott ellent egy, számára-nézve

sokkal erősebb ellenségnek. Este-felé, a' Burzoff Gen. Májor' egész szakassza a' tsatába elegyedett, és, azon időben érkeztek-meg a' Murawieff Gen. Májor' katonaságai az ellenség' háta-megé, mely, mihelyt ezt a' mozdulást észre-vette; nyomon vissza-húzta magát a' megerősített táborba. — Jún. 14-edikére viradóra, éjjel, Murawieff Gen. Májor, a' Burzoff Gen. Máj. szakasszával egybekapsolván magát, egy végszakasztó megtámadást vitt-véghez a' táboron, és 5 órai tüzes tsata után, elvette ő azt rá-rohanással. Az ellenség tökéletes zavarba bonyolodott, 5 werstnyi távolságra mindenfelé üzetetett, és kényszerített a' hegyekben és barlangokban keresni megszabadulását. — A' mi győzdelmi 'sákmányunk, áll egy gazdag táborból, sok hadi és élelembeli szükségesekből, 400 hadi fogaóval többől, 5 ágyúból és egy mosárból, mint az ellenségnek egész artilleriájából. Azonkívül, vesztettek a' Törökök, holtakban és megsebesedettekben 1200 embert. A' mi' veszteségünk ellenben, noha az ellenség sokkal több volt és 15 ezerig felszaporodott, igen kevés volt.

Ugyanéről szöll egy magános levél is, jún. 16-odikáról. "Nagy része győzdelmes seregünknek, Kars előtt van már, úgymond; Páskevits Gróf is megérkezett, már harmad-napja. Az Erzerumi úton, hozzánk 20 werstnyire áll előfelé

Pankratieff Gen. az Elő-örrel. Achalzikh és Ardogán-felé próbáltak a' Törökök közelíteni; de ott, megverte őket Burzoff Gen., Adragánig pedig nem is jöttek, mivel' hallották a' Gróf' közelgetését. Karsnak fordultak 'hát; de, itt is úgy megijesztette őket a' Pankratieff Gen. szakassza; hogy szemünk' láttára vissza-fordultak az erzerumi úton.

Hirdetés.

A' 'Sibón-hágó Ménekről.

A' Ditto nevezetű, telyes vérű, Angol-ménre, ez előtt néhány esztendővel, több esztendőkre tett alá-írás a' múlt Tavasszal kitelvén; ezennel a' következő 1850-dik esztendő' Tavasszára, újj alá-írás nyitattik. Fog hágni 4.1/2 aranyért.

Ezenkívül fognak hágni:

Egmont, jövő Tavasszal 5 esztendő, pej,— apja Cátó, annya Zaide, 6 f. Con. pénzért.

Admirál — 4 esztendő, pej, 15 markos, 3 hüvelykes, apja Cátó, annya Charlotte, 10 f. C. p.

Generál,— 4 esztendő, pej, apja Cátó, annya Saphó, 5 f. C. p.

Charger; 4 esztendő, b. pej, apja Cátó, annya Katinka, 5 f. C. p. —

Az alá-írni kívánók méltóztassanak, Szándékjokat, vagy itt Kološvárt a' Híradó' Kiadójánál, vagy 'Sibón kijelenteni.

Státus papirosok' Foljamatja

	Ezüstpénzben			Ezüstpénzben		
Béts, Júl.	21	22	23	London Júl.	10	11
Bank-Oblig. 2.1/2pC.	54.3/4	- 54.7/8	- 55.—	Consols, 3 pC.	- 89.3/8	- 89.1/4
Pengőpénz-Obl. 5pC.	99.5/8	- 99.3/4	- 99.11/16	Stocks-Prémie, Sh.	—	- 72.73
Roths. 1820, 100f. CP.	164.7/10	- 164.3/4	- 164.3/4	Brasíliai Bons	- 57.1/8	- 57.1/2
Partial. 1821. Ua.	126.3/10	- 126.1/2	- —.—	Buenos-Ayresi	- —.—	- —.—
Bankaktia, 1000f. CP.	1127.—	- 1132.3/5	- 1135.—	Columbiai	- —.—	- —.—
Páris, Júl.	13	14	—	Mexikói	- —.—	- —.—
Consols 5 pC.	109.40	- 109.45	- —.—	Portugalli	- 42.1/4	- 42.1/2
Ugyanaz 3 pC.	81.10	- 81.40	- —.—	Muszkaországi	- —.—	- 98.3/4
Bank-aktia, 2000 Fr.	—.—	- —.—	- —.—	Görögországi	- —.—	- —.—